

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

Kuten esityksen pääasiallista sisältöä kuvaavassa osuudessa todetaan, hyvinvointialueesta annetulla lailla ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetulla lailla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa kunnilta hyvinvointialueille. Edellä mainitun johdosta työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin ja kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin on tarpeen tehdä järjestämisvastuun muutoksesta aiheutuvat muutokset. Kansalaisopistojen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetussa laissa säädetään yhteistoimintamallista, jonka toimijoita ovat työ- ja elinkeinotoimisto, kunta ja Kansaneläkelaitos. Yhteistoimintamallissa mukana olevat toimijat sovittavat yhteen niiden järjestämisvastuulla olevia julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja työttömän palvelutarpeen mukaisesti. Kunta on työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa sosiaali- ja terveyspalveluista vastaava viranomainen. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettua lakia edellä mainitusta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtymisen muutoksesta johtuen siten, että hyvinvointialue tulisi yhteistoimintamallin toimijaksi sosiaali- ja terveyspalveluista vastaavana tahona.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaan valtio korvaa kunnalle laissa määritellyt kotoutumisen edistämisestä aiheutuneita kustannuksia. Kustannuksia syntyy kunnalle muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kotoutumisen edistämisestä annettua lakia siten, että mahdollistettaisiin hyvinvointialueille lain 6 luvussa tarkoitettujen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvauksien hakeminen. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että hyvinvointialue vastaisi

kotoutumislain 27 ja 28 § mukaisesta alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuesta ja asumisen järjestämisestä esimerkiksi perheryhmäkodeissa.

Kansalaisopistojen liitto toteaa, että sillä ei ole tämän esityksen sisältöön huomautettavaa.

Liitto toivoo kuitenkin ilmiöpohjaisen budjetoinnin lisäämistä valtion talousarvioon, koska tällä hetkellä esimerkiksi kotoutumista edistävät määrärahat on budjetoitu usean ministeriön pääluokkaan. Kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä on syytä tiivistää muun muassa kotoutumissuunnitelmien laatimisen ja kiintiöpakolaisten vastaanottamisen osalta. Kuten muun muassa Kuntaliitto on todennut, kotoutumisen edistäminen ja maahanmuuttajien palvelujen järjestäminen edellyttävät huolellista palvelujen yhteensovittamista, moniammatillisia palveluja, saavutettavuutta ja koko kohderyhmän tavoittamista. On muistettava, että kotoutuminen on laaja-alainen prosessi, johon sisältyy kielitaidon lisäksi työllistyminen, asuminen ja vapaa-aika, osallisuus, syrjimättömyys ja hyvät väestösuhteet, oikeus koulutukseen sekä sosiaali- ja terveystalvet.

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seuranta koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Nuottanen Jaana
Kansalaisopistojen liitto KoL